

Tanítási tervezet

Az óra időpontja: 2018.03.25 10:00

Iskola, osztály: ELTE Trefort Ágoston Gyakorló Gimnázium, 10.c

Iskola neve és címe: ELTE Trefort Ágoston Gyakorló Gimnázium, Budapest, Trefort u. 8. 1088

Tanít: Néma Péter

Témakör megnevezése: Magyarország földrajza

Tanítási egység (téma) címe: **A települések és a közigazgatás**

Az óra (jellemző) típusa: Új ismereteket feldolgozó óra

1. Tantervi követelmények

1.1. A tanítási óra oktatási céljai:

Magyarország településrendszere és közigazgatási rendszerének megismerése

1.2. A tanítási óra képzési, fejlesztési céljai:

A magyar település és közigazgatási rendszer felépítésének és működésének megismerése, a meglevő problémák diagnosztizálása és megoldási javaslatok keresése.

1.3. A tanítási óra nevelési céljai:

Állampolgárságra, demokráciára nevelés, gazdasági és pénzügyi nevelés, nemzeti öntudat, hazafias nevelés

1.4. Oktatási követelmények:

a. Fogalmak:

- új fogalmak: várossá nyilvánítás, önkormányzat, közigazgatási rendszer, járás
- megerősítendő fogalmak: regionális különbségek, település, régió, településhálózat

b. Folyamatok:

- új folyamatok: várossá nyilvánítás
- megerősítendő folyamatok:

c. Összefüggések:

- új összefüggések: regionális különbségek, település méretből adódó problémák
- megerősítendő összefüggések:

d. Megfigyelések, vizsgálatok, kísérletek:

e. Fejlesztendő készségek, kompetenciaterületek:

- anyanyelvi kommunikáció, problémamegoldás, együttműködés

f. Főbb tanulói tevékenységek:

- páros és csoportmunka

2. Szemléltető és munkaeszközök

- OFI- Földrajz 10. Tankönyv
- Földrajzi Atlasz Középiskolásoknak
- PPT

3. Felhasznált irodalom

OFI- Földrajz 10. Tankönyv

Földrajzi Atlasz Középiskolásoknak

Települések a lét határán Erősen fogyó népességű törpefalvak Magyarországon KSH kiadvány

Letölthető: <http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/regiok/fogyonep.pdf>

<https://www.travelo.hu/kozel/20160427-negy-elneptelenedett-telepules-amit-megis-tanulsagos-megnezni.html>

https://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop412A/2011-0046_03_terpol/tananyag/05_1.scorml

Az óra felépítése

Idő	Az óra menete	Didaktikai mozzanat	Módszer	Munkaforma	Eszköz
2'	Adminisztráció, óra felvezetése	Adminisztráció	Motiválás		
5'	Elméleti bevezető. Magyarország igazgatási szintjeinek megismerése. Régióktól az önkormányzatokig. - Mi a jelentőségük? - Mennyire befolyásolják egy térség életét? - Mennyire van identitásképző erejük? - Miben térnek el az önkormányzatok a többitől?	Új ismeret elsajátítása	Tanári közlés	Frontális munka Kérdve kifejtés	PPT
10'	Települések nagyság szerinti rangsorolása. A skála értékelése. - Mit gondolnak melyek a legjellemzőbb településformák hazánkban? - Európai összehasonlítás, vajon mindenhol ez érvényes-e? - Hazánkban mitől van ennyi város? - Szocialista rendszer várossá nyilvánításainak problémakörének kifejtése.	Általános információk rögzítése	Tanári közlés	Frontális munka Kérdve kifejtés	PPT
10'	Települési funkciók, Alap-, közép- és felsőfokú funkciókat betöltő települések alapfeltételeiről milyen elképzeléseik vannak. Írjanak legalább 5öt mindegyikről párokban! Mit gondolnak, a várossá nyilvánítások régen és manapság mennyire veszik ezt figyelembe?	Új ismeret elsajátítása	Előzetes elképzelések felmérése	Páros munka	PPT
12'	Különböző nagyságú települések, méretük és funkciójukból adódó	Új ismeret elsajátítása	Dilemma	Csoportmunka	Mellékletek

	problémái. Regionális helyzetből adódó problémáik. 5 csoport kerül kialakításra. • főváros (Budapest) • nagy középváros (Szombathely) • középváros (Ajka) • kisváros (Mátészalka) • törpe falu (Magyardombegyháza) Segédanyagok kiosztása. A kiadott gondolatébresztő képek és szövegek segítségével összegezzék az adott város, várostípus és régió problémáit.				
5'	Minden csoportból egy szószóló összegezze a település problémáit. A problémák prezentálása után adott csoportok adjanak megoldási javaslatot a kiválasztott másik csoport felvetett problémáira. Előzetesen annyit tudnak majd, hogy reflektálniuk kell a másik csoportra, de azt nem tudják pontosan melyikre, így kénytelenek minden csoportra odafigyelniük és jegyzetelni.	Új ismeret elsajátítása	Problémamegoldás	Csoportmunka	
1'	Összefoglalás A problémák sok esetben hasonló gyökerűek, csak a lépték más!	Összefoglalás	Tanári közlés	Jegyzetelés	Füzet

Mellékletek

Főváros (Budapest)



Nagy Középváros (Szombathely)



Középváros (Ajka)



Kisváros (Mátészalka)

→ folytatás az előző oldalról

⊗ 13.30 ○ 13.50 ⊗ 14.08 ☒ 14.43 ⊗ 15.55
☒ 16.30 ☒ 16.32 ☒ 16.33 ☒ 16.35

Lónya, Kossuth utca 4. megállóhelyre

○ 6.10 △ 6.30 ▲ 7.10 ○ 10.30 ⊗ 10.35
⊗ 13.05 ⊕ 14.25 ⊗ 14.35 ✕ 17.00 + 17.55
⊗ 18.45

Lövöpetri, autóbusz-váróteremhez

△ 6.10 ○ 6.15 △ 7.30 ○ 10.10 ⊗ 10.20
⊕ 12.10 △ 14.25 + 15.10 ⊗ 16.30 ○ 16.50

Márokpapi, autóbusz-fordulóhoz

▲ 7.06 △ 7.10 ✕ 10.30 ▲ 13.15 ○ 14.15
+ 14.30 ⊗ 14.35 ✕ 16.55 + 17.46 ⊗ 18.45

Mátészalka, autóbusz-állomásra

⊗ 8.40 ⊗ 10.35 ⊗ 11.32 ▲ 14.35 ☒ 15.09
☒ 16.31

Mátvus, református templom megállóhelyre

○ 6.10 △ 6.30 ▲ 7.10 ○ 10.30 ⊗ 10.35
⊗ 13.05 ⊕ 14.25 ⊗ 14.35 ✕ 17.00 + 17.55
⊗ 18.45



Törpe falu (Magyardombegyháza, Dél-Békés)



"Kihalni esélyes"

Bár ez az egyébként szórakoztató cézzal lesatírozott felirat néha a villamosokon is olvasható a kihajolni veszélyes tiltása helyett, az alábbi falvak esetében sajnos ez komoly megállapítás. Az alábbiakban a 2015. január elsejei állapot szerinti, húsz fő alatti falvakat soroljuk fel:

- Gagypáti, 10 fő, Borsod-Abaúj-Zemplén (jelenleg hazánk legkisebb települése)
- Iborfia, 11 fő, Zala
- Tornakápolna, 12 fő, Borsod-Abaúj-Zemplén
- Felsőszenterzsébet, 16 fő, Zala
- Lendvajakabfa, 16 fő, Zala
- Csertalagos, 17 fő, Zala

De ide tartozik még 39 ötven fő alatti falu, és még 109, amelyekben száznál kevesebben élnek. (KSH adatok)